

PrzekładoZnawstwo
rosyjskie

TOM II

Wydania naukowe
popularnonaukowe
i informacyjne

1837–2020

*Każda nauka powinna mieć swoją własną bibliografię,
opracowaną wyczerpująco i systematycznie,
przystosowaną do jej potrzeb, obejmującą jej całokształt.*

Stefan Vrtel-Wierczyński

Ewa Konefał

PrzekładoZnawstwo rosyjskie

TOM II

Wydania naukowe
popularnonaukowe
i informacyjne
1837–2020

Wydawnictwo
Uniwersytetu Gdańskiego
Gdańsk 2021

Recenzent
dr hab. Grzegorz Ojcewicz

Redakcja wydawnicza
Tatiana Kopac
Katarzyna Ambroziak

Projekt okładki i stron tytułowych
Andrzej Taranek

Skład i łamanie
Maksymilian Biniakiewicz

Publikacja sfinansowana ze środków Prodziekana ds. Nauki
i Współpracy Międzynarodowej Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Gdańskiego

© Copyright by Uniwersytet Gdański
Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

ISBN 978-83-8206-349-3

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. +48 58 523 11 37, tel. kom. +48 725 991 206
e-mail: wydawnictwo@ug.edu.pl
wydawnictwo.ug.edu.pl

Księgarnia internetowa: wydawnictwo.ug.edu.pl/sklep/

Druk i oprawa
Zakład Poligrafii Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. +48 58 523 14 49

SPIS TREŚCI / СОДЕРЖАНИЕ

PRZEDMOWA / ПРЕДИСЛОВИЕ	11
CZĘŚĆ PIERWSZA / ЧАСТЬ ПЕРВАЯ	
CHARAKTERYSTYKA BAZY BIBLIOGRAFICZNEJ / ХАРАКТЕРИСТИКА БИБЛИОГРАФИЧЕСКОЙ БАЗЫ	
1. Źródła ekscerpcji danych / Источники эксцерпции данных	17
2. Zasięg terytorialny i chronologiczny / Территориальные и хронологические рамки	19
3. Metodologia systematyzacji materiału / Методология систематизации материала	20
4. Zasady opisu bibliograficznego / Принципы оформления библиографического описания	30
CZĘŚĆ DRUGA / ЧАСТЬ ВТОРАЯ	
WYKAZ LITERATURY / УКАЗАТЕЛЬ ЛИТЕРАТУРЫ	
I. MONOGRAFIE NAUKOWE / НАУЧНЫЕ МОНОГРАФИИ	35
1. Przekładoznawstwo ogólne / Общее переводоведение	35
1.1. Problemy teorii / Вопросы теории	35
1.2. Problemy terminologii przekładoznawczej / Вопросы переводоведческой терминологии	41
1.3. Historia myśli przekładoznawczej / История переводоведческой мысли	42
1.4. Metodologia przekładu / Методология перевода	43
1.4.1. Przekład jednostek nacechowanych kulturowo / Перевод культурно-специфических единиц	43
1.4.2. Przekład nazw własnych / Перевод имен собственных	43
1.4.3. Przekład leksyki „gender” / Перевод гендерно ориентированной лексики	44
1.4.4. Przekład metafor / Перевод метафор	44
1.4.5. Przekład frazeologizmów i paremii / Перевод фразеологизмов и паремий	44
1.4.6. Przekład gry językowej i humoru / Перевод языковой игры и юмора	44
1.4.7. Transformacje translatorskie / Переводческие преобразования	45
1.4.8. Ocena jakości przekładu i błędy w tłumaczeniu / Оценка качества перевода и переводческая эрратология	45

2. Przekładoznawstwo szczegółowe / Частные вопросы переводоведения	47
2.1. Problemy międzyjęzykowej i międzykulturowej konfrontacji przekładowej / Вопросы межъязыкового и межкультурного переводческого сопоставления	47
2.1.1. Metodologia konfrontacji przekładowej / Методология переводческого сопоставления	47
2.1.2. Angielski ↔ rosyjski / Английский ↔ русский	47
2.1.3. Buriacki → rosyjski / Бурятский → русский	52
2.1.4. Chiński ↔ rosyjski / Китайский ↔ русский	52
2.1.5. Duński ↔ rosyjski / Датский ↔ русский	52
2.1.6. Języki dagestańskie → rosyjski / Дагестанские языки → русский	53
2.1.7. Języki europejskie → białoruski / Европейские языки → белорусский	53
2.1.8. Francuski ↔ rosyjski / Французский ↔ русский	53
2.1.9. Francuski → uzbecki / Французский → узбекский	54
2.1.10. Hiszpański → rosyjski / Испанский → русский	54
2.1.11. Jakucki → angielski / Якутский → английский	55
2.1.12. Jakucki ↔ rosyjski / Якутский ↔ русский	55
2.1.13. Łacina → starofrancuski → średnioangielski / Латинский → старофранцузский → среднеанглийский	55
2.1.14. Mongolski → rosyjski / Монгольский → русский	55
2.1.15. Niemiecki ↔ rosyjski / Немецкий ↔ русский	56
2.1.16. Rosyjski → kazachski / Русский → казахский	57
2.1.17. Rosyjski → turkmeński / Русский → туркменский	57
2.1.18. Rosyjski → udmurcki / Русский → удмуртский	57
2.1.19. Rosyjski → ukraiński / Русский → украинский	57
2.1.20. Szwedzki ↔ rosyjski / Шведский ↔ русский	58
2.1.21. Tatarski ↔ rosyjski / Татарский ↔ русский	58
2.1.22. Tuwiński → rosyjski / Тувинский → русский	59
2.1.23. Włoski ↔ rosyjski / Итальянский ↔ русский	58
2.2. Przekład tekstów ograniczonych dyskursem, formą przekazu lub podmiotem realizacji przekładu / Переводческие исследования, ограниченные типом дискурса, формой или способом осуществления перевода	59
2.2.1. Przekład artystyczny / Художественный перевод	59
2.2.1.1. Teoria przekładu artystycznego / Теория художественного перевода	59
2.2.1.2. Metodologia przekładu artystycznego / Методология художественного перевода	63
2.2.1.3. Krytyka przekładu artystycznego / Критика художественного перевода	71
2.2.1.4. Historia przekładu, recepcji i związków literackich / История перевода, рецепции и литературных связей	74
2.2.1.5. Biografika translatorska / Переводческая биографика	82
2.2.1.6. Przekład sceniczny / Сценический перевод	85
2.2.1.7. Przekład literatury dziecięcej / Перевод детской литературы	85
2.2.1.8. Zagadnienia szczegółowe przekładu artystycznego / Частные вопросы художественного перевода	85
2.2.1.8.1. Autoprzekład / Авторский перевод	85
2.2.1.8.2. Przekład filologiczny tekstu artystycznego / Филологический перевод художественного текста	86
2.2.1.8.3. Problem serii translatorskiej / Проблема переводной множественности	86

2.2.1.8.4. Parateksty translatorskie / Переводческие паратексты	86
2.2.2. Przekład audiowizualny / Аудиовизуальный перевод	86
2.2.3. Przekład filozoficzny / Перевод философских текстов	87
2.2.4. Przekład i lokalizacja gier komputerowych / Перевод и локализация видеоигр	87
2.2.5. Przekład marketingowy (tłumaczenie reklam) / Маркетинговый перевод (перевод рекламных текстов)	87
2.2.6. Przekład medialny / Медийный перевод	88
2.2.7. Przekład medyczny / Медицинский перевод	88
2.2.8. Przekład naukowo-techniczny / Научно-технический перевод	89
2.2.8.1. Teoria i metodologia przekładu naukowo-technicznego / Теория и методология научно-технического перевода	89
2.2.8.2. Problemy przekładu terminologii naukowo-technicznej / Вопросы перевода научно-технической терминологии	90
2.2.9. Przekład prawny i prawniczy / Юридический перевод	91
2.2.9.1. Teoria i metodologia przekładu prawnego i prawniczego / Теория и методология юридического перевода	91
2.2.9.2. Aspekty prawne działalności translatorskiej / Юридические вопросы переводческой деятельности	91
2.2.9.3. Prawa językowe i przekład w kontekście migracji / Языковые права и перевод в контексте миграции	93
2.2.10. Przekład religijny / Религиозный перевод	93
2.2.10.1. Teoria przekładu sakralnego / Теория сакрального перевода	93
2.2.10.2. Przekład biblijny / Библейский перевод	93
2.2.10.2.1. Teoria i metodologia przekładu biblijnego / Теория и методология библейского перевода	93
2.2.10.2.2. Przekład terminologii biblijnej / Перевод библейской терминологии	96
2.2.10.2.3. Historia przekładu Biblii / История перевода Библии	96
2.2.10.3. Przekład Koranu / Перевод Корана	99
2.2.11. Przekład społeczno-polityczny / Общественно-политический перевод	99
2.2.12. Przekład w sferze ekonomii i biznesu / Перевод в сфере экономики и бизнеса	99
2.2.13. Przekład w sferze turystyki / Перевод в сфере туризма	100
2.2.14. Przekład ustny / Устный перевод	101
2.2.15. Przekład maszynowy / Машинный перевод	102
2.2.15.1. Zagadnienia ogólne przekładu maszynowego / Общие вопросы машинного перевода	102
2.2.15.2. Przekład maszynowy w obrębie określonych par językowych / Машинный перевод в рамках определенных языковых пар	107
2.2.15.2.1. Angielski → rosyjski / Английский → русский	107
2.2.15.2.2. Chiński → rosyjski / Китайский → русский	109
2.2.15.2.3. Francuski → rosyjski / Французский → русский	109
2.2.15.2.4. Japoński → rosyjski / Японский → русский	110
2.2.15.2.5. Rosyjski → bułgarski / Русский → болгарский	111
2.2.15.2.6. Rosyjski → gruziński / Русский → грузинский	111

2.2.15.3. Historia przekładu maszynowego / История машинного перевода	111
2.2.16. Interferencja w przekładzie specjalistycznym / Интерференция в специальном переводе	111
2.2.17. Tłumacz w komunikacji specjalistycznej / Переводчик в сфере профессиональной коммуникации	112
3. Pedagogika przekładu / Педагогика перевода	114
3.1. Metodyka nauczania przekładu / Методика обучения переводу	114
3.2. Kształcenie tłumaczy / Подготовка переводчиков	116
3.3. Organizacja procesu dydaktycznego / Организация учебного процесса	122
3.4. Przekład w dydaktyce języków obcych / Перевод в дидактике иностранных языков	123
3.5. Historia i metodologia badań pedagogicznych nad przekładem / История и методология педагогических переводоведческих исследований	124
4. Leksykografia przekładowa / Переводная лексикография	124
5. Bibliologia przekładowa / Переводное книговедение	126
6. Źródłoznawstwo i paleografia przekładowa / Переводное источниковедение и палеография	127
II. TOMY ZBIOROWE / СБОРНИКИ НАУЧНЫХ СТАТЕЙ	131
1. Tomy wieloaspektowe / Многоаспектные сборники	131
2. Tomy z zakresu lingwistyki przekładu / Сборники по лингвистике перевода	140
3. Tomy z zakresu przekładu i komunikacji międzykulturowej / Сборники по переводу и межкультурной коммуникации	144
4. Tomy z zakresu przekładu artystycznego / Сборники по художественному переводу	146
5. Tomy z zakresu przekładu biblijnego / Сборники по библейскому переводу	150
6. Tomy z zakresu przekładu naukowego i naukowo-technicznego / Сборники по научному и научно-техническому переводу	150
7. Tomy z zakresu przekładu maszynowego i technologii informacyjnych w pracy tłumacza / Сборники по машинному переводу и информационным технологиям в работе переводчика	151
8. Tomy z zakresu przekładu prawnego i prawniczego / Сборники по юридическому переводу	153
9. Tomy z zakresu pedagogiki przekładu / Сборники по педагогике перевода	154
10. Tomy z zakresu historii przekładu i myśli przekładoznawczej / Сборники по истории перевода и переводоведческой мысли	155
11. Tomy z zakresu leksykografii przekładowej / Сборники по переводной лексикографии	156
III. CZASOPISMA I SERIE WYDAWNICZE / ЖУРНАЛЫ И ИЗДАТЕЛЬСКИЕ СЕРИИ	157
1. Czasopisma / Журналы	157
1.1. Czasopisma akademickie / Университетские журналы	157
1.2. Czasopisma stowarzyszeń tłumaczy / Журналы переводческих организаций	157
1.3. Czasopisma branżowe / Отраслевые журналы	158
2. Serie wydawnicze / Издательские серии	158

2.1. <i>Noto Loquens. Вопросы лингвистики и транслятологии.</i> <i>Сборник научных статей</i>	158
2.2. <i>Актуальные проблемы переводоведения и межкультурной коммуникации.</i> <i>Межвузовский сборник научных трудов</i>	160
2.3. <i>Актуальные проблемы переводоведения и практики перевода.</i> <i>Сборник научных трудов</i>	160
2.4. <i>Информационные технологии и научно-технический перевод. Сборник статей</i>	161
2.5. <i>Лингвистика и перевод. Сборник научных трудов</i>	162
2.6. <i>Мастерство перевода</i>	163
2.7. <i>Машинный перевод и прикладная лингвистика /</i> <i>Бюллетень Объединения по проблемам машинного перевода</i>	165
2.8. <i>Перевод и переводчики. Übersetzung und Übersetzer.</i> <i>Translation and translators. Научный альманах</i>	167
2.9. <i>Проблемы теории языка и переводоведения. Сборник статей</i>	168
2.10. <i>Сборники научных трудов МГПИИЯ [1972–1979] /</i> <i>Сборники научных трудов МГЛУ [1991–2001] /</i> <i>Вестник МГЛУ [2006–2015] / Вестник МГЛУ. Гуманитарные науки [2016–]</i>	170
2.11. <i>Социокультурные проблемы перевода. Сборник научных трудов</i>	173
2.12. <i>Теория и практика перевода.</i> <i>Республиканский межведомственный научный сборник</i>	174
2.13. <i>Тетради переводчика</i>	176
2.14. <i>Университетское переводоведение</i>	179
2.15. <i>Художественный перевод и сравнительное литературоведение.</i> <i>Сборник научных трудов</i>	180
IV. ANTOLOGIE / АНТОЛОГИИ [ХРЕСТОМАТИИ]	182
1. <i>Antologie jednoautorskie / Моноавторские антологии</i>	182
2. <i>Antologie wieloautorskie / Многоавторские антологии</i>	184
V. ESEISTYKA I LITERATURA POPULARNONAUKOWA / ЭССЕ И НАУЧНО-ПОПУЛЯРНАЯ ЛИТЕРАТУРА	185
1. <i>Wokół przekładu artystycznego /</i> <i>Вокруг художественного перевода</i>	185
2. <i>Wokół filozofii przekładu / Вокруг философии перевода</i>	188
3. <i>Wokół przekładu maszynowego / Вокруг машинного перевода</i>	189
4. <i>Wokół praktyki translatorskiej / Вокруг переводческой практики</i>	189
5. <i>Wokół historii przekładu / Вокруг истории перевода</i>	191
VI. SŁOWNIKI I ENCYKLOPEDIA TERMINOLOGII TRANSLATORYCZNEJ / СЛОВАРИ И ЭНЦИКЛОПЕДИИ ПЕРЕВОДОВЕДЧЕСКОЙ ТЕРМИНОЛОГИИ	193
1. <i>Słowniki i encyklopedie ogólne terminologii przekładowawczej /</i> <i>Словари и энциклопедии по общей переводоведческой терминологии</i>	193
2. <i>Słowniki terminologii przekładu specjalistycznego / Терминологические</i> <i>словари по специальному переводу</i>	195
2.1. <i>Słowniki terminologii przekładu artystycznego / Терминологические словари</i> <i>по художественному переводу</i>	195

2.2. Słowniki terminologii przekładu naukowo-technicznego / Терминологические словари по научно-техническому переводу	196
VII. BIBLIOGRAFIE I KATALOGI / БИБЛИОГРАФИИ И КАТАЛОГИ	197
1. Bibliografie literatury przekładoznawczej / Переводоведческие библиографии	197
1.1. Bibliografie ogólne / Общие библиографии	197
1.2. Bibliografie przekładu specjalistycznego / Библиографии специального перевода	198
1.2.1. Przekład maszynowy / Машинный перевод	198
1.2.2. Przekład naukowo-techniczny / Научно-технический перевод	199
1.2.3. Przekład prawny i prawniczy / Юридический перевод	199
2. Bibliografie przekładów literatury pięknej, publicystyki i krytyki / Библиографии переводов художественной литературы, публицистики и критики	200
3. Bibliografie przekładów Biblii / Библиографии переводов Библии	212
4. Bibliografie przekładów literatury filozoficznej / Библиографии переводов философской литературы	213
5. Bibliografie i katalogi przekładów zabytków piśmiennictwa / Библиографии и каталоги переводных памятников	213
6. Bibliografie słowników przekładowych / Библиографии переводных словарей	213
WYKAZ SKRÓTÓW I AKRONIMÓW /	
УКАЗАТЕЛЬ СОКРАЩЕНИЙ И АББРЕВИАТУР	215
Skróty i akronimy tekstowe / Текстовые сокращения и аббревиатуры	215
Skróty i akronimy nazw wydawnictw /	
Сокращения и аббревиатуры наименований издательств	217
INDEKS NAZWISK / ИМЕННОЙ УКАЗАТЕЛЬ	223